

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Egyes szám ára 10 fillér

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falv” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.

Postatakarékpénztári csekliszámla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: egész évre 4, félévre 2, negyedévre 1 P.

Külföldre: egész évre 8, félévre 4, negyedévre 2 P.

Budapest, 1940.

XXI. évfolyam, 50. szám.

December hó 15.

BARÁTSÁGI SZERZŐDÉST KÖTÖTTÜNK JUGOSZLÁVIÁVAL

Csáky István gróf külügyminiszter Belgrádban fontos megállapodást írt alá

Tizennégy esztendővel ezelőtt, a mohácsi csata négyszázadik évfordulója alkalmából rendezett ünnepség során vitéz nagybányai Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, nagy feltűnést keltő beszédben fejezte ki a déli szomszáddal való barátságos megegyezésre irányuló magyar reményt. Akkor ez a beszéd válasz nélkül maradt; ma már nyíltan rá lehet mutatni ennek a ténynek az okára: az azóta felbomlott kisántant olyan ádáz rohamot intézett a délkelet-európai megbékélést célzó akciónak még a terve ellen is, hogy Jugoszlávia nem kísérelhette meg a szembeszállást a páris-környéki békeszerződések megmerevítésére létesített alakulattal szemben.

Délszlávia azonban, amellyel anynyi közös célért, anynyi közös harcot vívott meg a magyarság; és amely a magyarral együtt szenvedett és vérzett a törökökkel szemben is, az elmúlt másfél évtized alatt mégis sok jelét adta annak, hogy nem visseltetik elvakult gyűlölettel Magyarország iránt. Ha azt nem tehettem meg, hogy kezdeményezze, vagy akár el is fogadja a baráti kézzszorítást, több olyan, főleg cseh, kezdeményezést hiúsított meg, amelynek célja

a trianoni gyűrű megszorítása volt.

Jugoszlávia is érezte azt, amit a magyarság kezdettől fogva tudott: a közös sors, a közös érdekek és a közös erények egymás mellé és nem egymással szembe sorozzák a délszláv és a magyar népet.

Ennek az egymás mellé való utaltatásnak a felismerése vonta maga után azt, hogy a magyar és a jugoszláv államférfiak egyre sűrűbben jártak egymás fővárosaiba látogatásra és látogatást viszonzva. Ezekre a barátságos látogatásokra Csáky István gróf külügyminiszter belgrádi utazása és az a szeretetteljes és lelkes fogadtatás, amelyben Magyarország külügyeinek legfőbb intézőjét Belgrádban részesítették, tette fel a koronát.

Csáky István gróf belgrádi utazása azonban már sokkal több volt egy nagyon szívélyes látogatásnál és felhangoló lelkes fogadtatásnál:

a két ország külügyminiszterei olyan szerződést írtak alá, amely szét nem téphető barátság kötelékével kapcsolja össze a két országot és népet egymással...

„Egymás mellett a helyünk”

Csáky István gróf külügyminiszter a jugoszláv kormány meghívására, felesége társaságában, a külügyminisztérium több vezető tisztviselőjének és a magyar sajtó képviselőinek kíséretében, december 10-én Belgrádba utazott. A magyar-jugoszláv barátság kimélyülésének ez az eseménye nemcsak Magyarországon keltett nagy és lelkes örömet, hanem Berlinben és Olaszországban, a tengelyhatalmak illetékes körében is nagy elismeréssel fogadták a két délkelet-európai ország közeledésének hírét, mint a háború tovaterjedésének egy újabb és talán az eddigieknél is hatékonyabb akadályát.

Csáky István gróf magyar külügyminiszter vonata december 12-én reggel, a magyar és jugoszláv himnusz hangjai közben gördült be a belgrádi pályaudvarra, ahol Cincár-Markovits jugoszláv külügyminiszterrel az élén a jugoszláv politikai világ előkelőségei várták a magyar államférfi és kísérete megérkezését. A fogadtatásnál a tengelyhatalmak követői is megjelentek.

A lelkes fogadtatás után a külügyminiszter feliratkozott az udvari ven-

dégeknyvbé, majd látogatást tett a jugoszláv külügyminiszternél, akivel hosszabb megbeszélést folytatott. Ezután Cvetkovits miniszterelnökkel és belügyminiszterrel tanácskozott gróf Csáky István, akit délben Pál jugoszláv kormányzóherceg hosszabb magánkihallgatáson fogadott. Ugyanakkor Olga hercegnő Csáky Istvánnal fogadta.

Délben a jugoszláv külügyminiszter ebédet adott a magyar vendégek tiszteletére. Délután a jugoszláv külügyminiszter látogatta meg szállásán a magyar külügyminisztert. Este a királyi palotában volt vacsora a magyar vendégek tiszteletére.

A vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály országgyűlési képviselő, sajtókamarai elnök vezetésével Belgrádban tartózkodó magyar újságírók tiszteletére dec. 11-én délben a jugoszláv újságíró egyesület disztribúciót adott, amelyen lelkesen és nagy szeretettel ünnepelték a magyar-jugoszláv barátkozás tényét.

Csáky István gróf utazása alkalmából az Avala jugoszláv hírközlő Iroda munkatársa előtt többek között a következőket mondotta:

— Magyarország és Délszlávia kapcsolatai nem újkeletiek és a történelemben sem kell hosszasan kutatni, hogy az évezredek szomszédságból fakadó együttműködés számos megnyilvánulására találhassunk. Sem a történet-tudós, sem a politikus előtt nem titok, hogy a két nép kézfogása mindig mindkettő számára eredményes és gyümölcsöző volt. Ezt az igazságot ismerte fel a magyar nép és ezt juttatta kifejezésre Magyarország kormányzójának 1926-ban tartott ismeretes mohácsi beszéde...

A jugoszláv rádió az ünnepi esemény alkalmából hosszabb előadást közvetített, amelyben többek között a következőket mondották:

— A diktatura bukása után,

„Egy zászló, egy cél, egy vezér”...

Az egész magyar nemzet mély megilletődéssel és Isten iránti hálával ünnepelte meg a Kormányzó Ur névnapját. A templomokban istentiszteletek voltak, s lelkes hódoló ünnepek és diszlocádások váltották fel egymást a társadalom különböző rétegeinek rendezésében.

Az Országos Tűzharcos Szövetség december 8-án országos táborozást tartott Budapesten a Magyar Művelődés Házában. A budapesti és vidéki tűzharcos kiküldöttek roszakadásig megtöltötték a karzatokat és a földszintet s tömve volt az épület környéke is.

A terem főhelyén a zászlótartók s a székelő tűzharcosok népviseletbe öltözött csoportjai. A megnagyobbított ország térképén a jelige:

Egy zászló — egy cél —
egy vezér.

Az előkelőségek között József királyi herceg tábornagy, Bartha Károly honvédelmi miniszter, Radocsay László igazságügyminiszter, s köröttük a katonai, egyházi és polgári hatóságok vezetői.

Kürtszó jelzi a vezetőség bevonulását. A Himnusz hangjai mellett hozzák a Tűzharcos Szövetség zászlóját, rajta a Főméltóságú Asszony zászlószalagja.

A Kormányzó Ur névnapjának jelentőségét Takách-Tolva József országos elnök méltatta. A sokszerfönyi

miután sikerült egységre egymással szembe fordítani a szerb és a magyar népet, a magyaroknak és a szerbeknek egyaránt felnyílt a szemük és meglátták, hogy nem egymás ellen kell harcolniok, hanem egymás mellett a helyük.

Az európai érdeklődés homlokterében álló belgrádi utazás legfőbb eseménye december 12-én játszódott le: ekkor írta alá Csáky István gróf külügyminiszter a magyar és Cincár-Markovits jugoszláv külügyminiszter a délszláv kormány megbízásából a magyar-jugoszláv barátsági szerződést.

A Belgrádban ünnepies keretek között aláírt szerződés szövege lapunk zártakor még nem ismeretes. Annyit tudnak beavatott forrásból, hogy a barátsági szerződés azt hangsúlyozza, hogy az aláíró két nemzet örök barátságban és állandó békében kíván egymással élni. Az egyezmény megnemtamadási szerződést is foglal magában.

tűzharcos helyéről felállva, tomboló lelkesedéssel ünnepelte az államfőt.

— Itt állunk — mondotta az elnök — a békés munkára, de ha kell, a harcra is.

Egy zászlónk van: a piros, fehér, zöld; egy célunk: a keresztény Nagy-Magyarország és egy a vezérünk: vitéz nagybányai Horthy Miklós, akinek szolgálataira a magyar tűzharcosok mindenkor készen állanak.

Az „Egy zászló” jelentőségéről beszélt költői lendülettel a marosvásárhelyiek elnöke, nagyfalusi Fekete Gyula főhadnagy. Vitéz Martsekényi Imre országgyűlési képviselő beszédében a többi között ezeket mondotta:

— Ezt a zászlót gyalazzák meg egyesek, de mi innen üzenjük meg nekik, hogy aki türelmünket becsmérléssel teszi próbára, könnyen megismerkedhet elszántságunkkal is.

Az Országos Tűzharcos Szövetség végül fogadalomtételét szaviratban juttatta el a Kormányzó Urhoz:

— Egy lobogónkat, a megszentelt piros, fehér, zöld zászlót, minden támadással szemben megvédjük, soha el nem hagyjuk. Egy célunkért, az ezeresztendő nagy magyar hazáért becsülettel élünk, s ha kell, halunk. Egy vezérünknek, országgyarapító Főméltóságodnak parancsait frontharcos kitartással mindenkor teljesítjük, becsülettel, hűséggel mindhalálig, Főméltóságú Urunk!

A felemelő ünnepséget a város különböző pontjain tartott közebedek fejezték be.

Románia lázít a bécsi döntés ellen

Az egyenes magyar gondolkodással nehéz megérteni a napjainkban lezajló eseményeket. Oka egyszerű: mert nem egyeztetetők össze az adott szót és vállalt kötelezettséget minden körülmények között betartani törekvő magyar jellemmel.

Azt a fékevesztett kapkodást, aminek példáját Romániában szemlélhetjük, a nyugodt és igazsága tudatában erős magyar közvélemény nem tekintheti másnak, mint egy *önmagában meghasonlott állam erőlkedésének, amellyel a belső felfordulást akarná levezetni.* Semmi mással nem magyarázható az a féktelenség, amellyel Antonescu román államvezető a közhangulatot a magyarok ellen szítani igyekszik.

Hogy egy román tábornok a frontarcosok bukaresti gyűlésén így adta ki a jelszót: *Csak előre, a megcsorbult határookra!* — arra röviden felelhetünk. Azt, hogy

mi is ott leszünk,

mert kettőn áll a vásár. De hogy Antonescu tábornok államvezető azt mondta, hogy *a román nép nem vett el idegen földet s egyetlen barátát sem szerzett meg, ami nem illette volna, erre a kijelentésre valóban nem volna nehéz választ adnunk.* Azonban megint csak azt gondoljuk, minél nagyobb és értetlenebb a lármakeleti szomszédunknál, annál nagyobb ott a baj is, s mi annál nyugodtabbak vagyunk. *Románia a mi számunkra sem politikai, sem gazdasági, sem katonai veszélyt nem jelenthet.*

Mi dolgozunk tovább, hogy komoly hivatottságunkat betöltsük Európa ujjaépítésének munkájában s Délkelet-Európa békéjének megszilárdításában.

A bécsi döntés ellen ágáló román berzenkedés mérlegelését és helyes irányba terelését pedig *azokra a nagyhatalmakra bizzuk, akiknek ítélete ellen irányul.*

Hitler Adolf: Bármí történjék is, Németország győzni fog

Hitler Adolf birodalmi vezér, december 10-én délelben az egyik fegyverkezési üzem szerelési csarnokában beszédet intézett a német munkássághoz. Hivatkozott arra, hogy mostanában ritkán szólal meg, mert fontosabb a tett. Vácolta a két szembenálló világ anyagi helyzetét. A földi javak igazságtalan felosztását, amely emberek műve. De *„az elnyomott egy szép napon elveszi azt, amihez joga van!”*

Kifejtette, hogy *a józan belátásra akart hatni, de nem sikerült. Nem tudta a tétovgató úrt áthidalni. Erre határozta el, hogy*

megteremti a német népi közösséget, amely elég erős lesz az életigényekért meginduló harcra.

Vácolta a „kétféle” nép fogalmát. A birtoklók és nincstelenekek. *„Sohasem fogom elismerni — mondotta — mások jogi igényét arra, amit erőszakkal összeraboltak.”*

A kapitalista demokrácia világában — folytatta a Vezér — a legfontosabb gazdasági alapelv, hogy a nép a gazdasági életért van, a gazdasági élet pedig a tökéért. Mi ezt az elvet megfordítottuk. *A töké a gazdasági életért van, a gazdasági élet pedig a népért. Az első a nép.*

A kapitalista államok arannyal alapozott pénznemei tönkrementek. *A német márka szilárd maradt, mert mögötte áll a német munka.* Németország eltüntette a munkanélküliséget. Nem lesz igazuk azoknak, akik a szerencsétlenségbe akarják visszatartani.

Ebből a háborúból nem az arany kerül ki győztesen, hanem a munka, a népek és a haladás.

S ellenségeinknek nem fog semmit sem használni a zsidó támogatás sem. Az első meglepetés már megvan:

Nem gazdaságos a sertés- és baromfitenyésztés

a törvényesen védett

Rákoshegyi baktériumbió

nélkül. Kapható és megrendelhető csak

IFJ. AULITZKY OTTÓ

Budapest, VII. Dohány-utca 84. sz. 2/a

Árak: Demijonnal ab Budapest

4 6 8 10 15 20

4:80 7:10 9:10 10:80 16:- 21:20

Tanulságos prospektus e lap olvasóinak ingyen!

a német katona! Anglia tehet, amit akar! *El fog következni a végső leszámolás órája, de mi fogjuk megszabni, mikor.* Kijelentette Hitler Adolf, hogy azért vár, mert kimélni akarja az emberéletet.

Az olaszok a Földközi-tenger urai

Itália uralkodik a Földközi tengeren. Ezt igazolja a szardiniai sziget mellett lefolyt tengeri csata is, ahol az olasz haditengerészet szétszórta egy angol hajókaravánt. Anglia vereséget szenvedett. A világhírű angol haditengerészet megfutamodott, hátrahagyva két hatalmas összelőtt cirkáló. Ez a való igazság.

Ezzel szemben az angol rádió mégis nap, mint nap, világgá kürtöli a sok hazugságot. Örökös győzelemről beszél. A hivatalos jelentések pedig mást mondanak.

Azt is beharsogták az angolok a világ fülébe, hogy két óriási olasz csatahajót elsüllyesztettek Szardinia mellett. Mussolini azonban rájuk cáfol. Ugy, ahogy szokta. Egyszerűen meghívta a német, magyar, japán, spanyol, amerikai, holland és dán ujságírókat, akik a saját szemükkel győződtek meg arról, hogy *a két, állítólag elsüllyesztett olasz csatahajó vigan füstöl és teljes épségben áll az olasz hadikikötőkben.*

Az olaszok a következő héten ismét egy cirkálót, két torpedórombolót és két angol tengeralattjárót süllyesztettek el. *Ezek a számok azt igazolják, amit mi magyarok úgyis tudunk, hogy*

nem Anglia verte meg az olasz hajóhadat a Földközi tengeren, hanem a fassizta Itália mért olyan nagy ütésekkel az angolokra, hogy hajóhaduk egy része belepusztult.

Az olasz haditengerészet a világháború után teljesen újra született. *Mussolini és népe olyan hajóhadat teremtet, amely egyike a világ legelső és leghatalmasabb haditengerészetének.*

Bármí történjék is, Németország ebből a háborúból győzedelmesen fog kikerülni.

— A béke, a munka, a kultúra nagy birodalmát akarjuk és fogjuk felépíteni!

Ez a beszéd, amely érthető és félre nem magyarázhatatlan megfogalmazása a német álláspontnak, erős hatást gyakorol a világ közvéleményére.

Churchill feleletét máris előre jelzik az angol tudósítások.

Addig is a fegyverek vívják öldöklő harcukat a levegőben, földön, vizen és víz alatt. Mindig megújuló erővel, mint a vízözön áradata. Mikor száll fel vajjon az a galamb, amely a béke olajágát fogja hozni a csőrében? . . .

POLITIKA

KÉPVISELŐHÁZ

Néhány napos szünet után a képviselőház december 10-iki ülésén az egyes igazságügyi rendelkezések módosításáról szóló törvényjavaslatot tárgyalta és fogadta el, Radocsay László igazságügyminiszter felszólalása után, amelyben a hitbizományi kérdés megoldását, illetve enyhítését helyezte kilátásba. Ezután a képviselőház az ugynevezett rehabilitációs javaslatot tárgyalta, amelynek értelmében azok az elítéltek, akik arra méltóknak bizonyultak, büntetésük letöltése után bizonyos idővel kérhetik büntetésüknek a büntügyi nyilvántartóból való törlését.

A képviselőház december 11-iki ülésén több hozzászólás és Radocsay László igazságügyminiszter beszéde után elfogadta az ugynevezett rehabilitációs törvényjavaslatot, majd Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter beszéde után az egyetemi és főiskolai hallgatók felvételének szabályozásáról szóló törvényjavaslatot fogadták el. A miniszter beszédében különösen azt hangsúlyozta, hogy a javaslat a paraszt- és munkásrétegek gyermekei előtt nyit-

ja meg a tanulás útját. A javaslat elfogadása után az

interpellációk

tárgyalására került a sor.

Az interpellációkra adott válaszok sorában Bárczay János földművelésügyi államtitkár nyilatkozott azokról az intézkedésekről, amelyekkel a kormány elejét kívánja venni annak, hogy zsidó földbirtokosok földjeik igénybevételét megelőzendő, kis tételekben értékesítik földjeiket. *A kormány az államtitkár kijelentése szerint ezeket az adásvételi szerződéseket felülvizsgálja és minden esetben figyelembe veszi a helyi viszonyokat.* Gondoskodás történik majd a kenyér nélkül maradó gazdasági családokról kis haszonbérletekkel, a földhözjutandók pedig olcsó kamatozású törlesztéses hitelhez juthatnak.

Radocsay László igazságügyminiszter bejelentette, hogy a kisbirtokoknak a földbirtokpolitikai intézkedések utáni további elaprózódását megakadályozandó törvényjavaslatot fog benyújtani.

Bárczay János földművelésügyi államtitkár az állatorvos-hiány enyhítése érdekében tett intézkedéseket ismertette és bejelentette, hogy a *sertéspestis pusztításának megakadályozása érdekében a kormány megfelelő intézkedéseket készít elő.*

Bonczos Miklós dr. belügyi államtitkár az erdélyi menekültek elhelyezése érdekében tett intézkedéseket ismertette, majd Bárczay János földművelésügyi államtitkár a *felvidéki vízszabályozási tervekről számolt be,* majd az állattenyésztés színvonaának emelése érdekében hozott rendszabályokat ismertette és megállapította, hogy a *hizlaláshoz szükséges takarmány beszerzése felől intézkedett.* Sajnákozással állapította meg azután, hogy a *rézgálicos permeterizációs szerekek pótlására folyó kísérletek eredménytelenek voltak és kijelentette, hogy a hiány pótlása érdekében minden lehetőséget megtesz.*

FELSŐHÁZ

A felsőház december 11-iki ülésén kezdte meg, Rothermere lord haláláról történt kegyeletes megemlékezés után a költségvetési javaslat tárgyalását. József Ferenc főherceg volt a vita első szónoka, aki nagy elismeréssel szolt a Teleki-kormány érdemeiről.

TÖRLEY BALINT ÁLLAMTITKÁR MEGHALT

Törley Balint kereskedelmi államtitkár 55 éves korában, szeptember 11-én meghalt. Halála a magyar közéletre súlyos veszteség.

Uj vízierőtelep épül a Hernád és a Tisza között

Tiszalúcra a Hernád kihasználásával épül az ország legnagyobb vízierőtelepe, amely évente 15 millió kilowatt árammal fogja ellátni a diósgyőri vasgyárat. A Hernád vize Tiszalúcra, a tervbevetett csatorna megépítésével, 13 méteres esést kap, amivel két olyan turbinát lehet hajtatni, amely 6000 lóerőt képvisel és alkalmas arra, hogy a szükséges 15 millió kilowattot előállítsa. Az erőmű költségeire hétmillió pengőt irányoztak elő. Jelenleg 600 kubikos és 50 szakmunkás dolgozik a Hernádparton. Csupán a csatorna megépítéséhez egymillió köbméter földet kell mozgósítani.

Szekeres László

Mayer János gyásza

Mayer János volt földmivvelésiügyi miniszternek, a Falu-Gazdaszövetség elnökének, felesége, született Francz Mária, hosszú betegeskedés, szenvedés és a halotti szentségek ájtatos felvétele után december hó 5-én, Budapesten elköltözött az élők sorából. A megboldogult holttestét a család *Kompolt* hevesmegyei községbe szállította és az ottani temetőben lévő családi sírboltban temették el december hó 7-én, a község lakosságának mélyes részvétele mellett. A Falu-Gazdaszövetség képviselőjében a temetésen *Szekerés László* dr. igazgató jelent meg, koszorút helyezett el a ravatalra.

Az elhunytat férjén kívül édesanyja, két gyermeke, három unokája és a kiterjedt rokonság gyászolja.

A karácsonyi és újévi záróra

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletben szabályozta a nyílt árusítási üzletek, valamint a fodrászüzletek karácsonyi és szilveszteri záróráját.

A nyílt árusítási üzleteket december 9-től december 25-ig, ugyiszintén december 31-én este 7 óráig szabad nyitvatartani.

A december 15-re és 22-re eső vasárnapokon minden üzletet, az élelmiszerüzleteken kívül, reggel 10 órától délután 6 óráig szabad nyitvatartani.

Az élelmiszerüzletek vasárnapi munkaszünetére vonatkozó általános rendelkezéseit a december 15-re és 22-re eső vasárnapokon is irányadók.

Karácsony első napján a cukorüzleteket és virágüzleteket délelőtt 10 órától délután 2 óráig szabad nyitvatartani. Az élelmiszerüzletek reggel 7 órától 8 óráig árusíthatnak. Minden más üzlet egész nap zárva marad.

Karácsony másodnapján az üzletek nyitvatartására vonatkozóan a vasárnapi munkaszünet általános rendelkezései az irányadók. Mészáros- és hentesüzletek december 26-án reggel fél 7 órától délelőtt 11 óráig tarthatnak nyitva.

Január 1-én az üzletek — sütőipari üzletek kivételével — egész nap zárva maradnak.

A fodrászüzleteket december 24-én este 7 óráig, szabad nyitvatartani. Karácsony első napján egész napon át munkaszünet van, másodnapján a fodrászüzleteket déli 12 órától kezdve zárva kell tartani. December 31-én reggel 7 órától este 9 óráig vannak nyitva a fodrászüzletek, újév napján egész nap zárva maradnak.

Védd a madarait

Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy ahol még nincs, ott kellően védett helyre mielőbb állítsák fel az etetőket és lássák el élelemmel. Kezdetben csak nagyon kevés táplálékot kell kihelyezni. Ólmos esők idején azonban fokozni kell az etetők eleségkészletét, hogy a csapzottan didergő madarakat a bő táplálék fűtőereje hamar talpraállítsa. Eledelül különféle magvakat adhatunk (napraforgó, kender, tők, salátamag, bodza, fagyal, galagonya, vadrózsa stb. bogyó), továbbá faggyút, hájat, husvagdalékot, de diót, mákot és sajtot is. Az u. n. „madárkalc” olvasztott marhafaggyúból és olajos magvak keverékéből készült igen értékes madáreléség. Kényelmorzsával azonban ne etessünk, mert nedves időben könnyen erjedve, bélihurutot idéz elő, s így végzetessé válhat madarainkra. A téli etetésre szolgáló táplálékot úgy kell elhelyezni, hogy az hőtől, széltől, esőtől lehetőleg védve legyen.

December 15-én nagygyűlést tartanak 1919. ellenforradalmi és szegedi hősei

Uzdóczy-Zadravecz István ny. táborigazda, a volt *Nemzeti Hadsereg* táborigazdája és vitéz *Magasházy* László ny. tábornok, a volt *Nemzeti Hadsereg* fővezérének szárnysegéde, a következő felhívást bocsátották ki:

Bajtársak! 1919. ellenforradalmi és szegedi hősei! Nyugatmagyarországi, felvidéki, kárpátaljai és erdélyi harcosok! Két évtized küzdelme után, ismét összehívunk Benneteket, hogy a szegedi megújulás gondolatával áttűzesítsük azokat a testvéreinket is, akik a felvidéki, kárpátaljai, keletmagyarországi és erdélyi területek visszacsatolásával újból egyesültek velünk.

Hívunk Benneteket a kommunista, vörös sarkányfészek egykori széttagosított, hívunk Benneteket a Nemzeti Hadsereg halhatatlan gárdáját, hívunk Benneteket a Felvidék, Kárpátalja és Erdély, üldözöttek között is híven harcolt magyarjait, hívunk Benneteket trianoni rabbilincs tördelőit! Egykori harcos seregeite-

ket megbonthatták a királykérés, vagy pártpolitikai nézetek árnyalatkülönbségei, azonban a szegedi gondolat nemzetátalakító eszméi, amelyek a Ti lelketekből pattantak ki Európaszerte elsőnek, sohasem homályosodhattak el lelketekben, hiszen azok ma már az egész nemzet vérében keringenek.

Ezeket az eszméket akarjuk átömlésztetni felszabadult testvéreink lelkébe is és ezért gyűjtünk össze Benneteket december 15-én, fél 4 órakor a budai Szent György-téren tartandó nagygyűlésünkön, majd pedig az ezt követő felvonulás során, amelyen kormányzó Urunk, a szegedi hadsereg megteremtője előtt akarjuk bemutatni hódolatunkat, hálánkat és szeretetünket.

Jöjjetek el mind! Senki sem hiányozhat a hűség régi hadseregéből! Résztvevő csoportok előre jelentésük be részvételüket az *Ébredő Magyarok Egyesülete* helyiségében, Budapest, IV., Kaplony-utca 3.

Évenként 5000 holdnyi homok- vagy hegyoldal-területre lehet szőlő-telepítési engedélyt kérni

A hivatalos lap kormányrendeletet közölt, amely a hegyközségekről, valamint a szőlő és gyümölcsgazdálkodásról szóló 1938. évi XXXI. tc. egyes intézkedéseit módosítja.

A rendelet megszünteti a hegyközségi törvényben megállapított szőlő-telepítési tilalmat és lehetővé teszi, hogy a földmivvelésügyi miniszter

évenként összesen legfeljebb 5000 kataszteri hold kiterjedésű új szőlő telepítésére engedélyt adjon.

A földmivvelésügyi kormányzat elgondolása az, hogy ezen az 5000 kataszteri holdon belül az egyes borvidékeken arányosan elosztva fogja az engedélyeket megadni és pedig csakis

filoxerának ellenálló immunitás homokon vagy hegyoldalon fekvő oly területre, amely elsősorban szőlőművelésre alkalmas, továbbá

különösen azoknak a nagyobb-családu kisembereknek, akiknek főfoglalkozása szőlőtermelés.

Az engedély iránti kérelmeket az illetékes szőlészeti és borászati kerületi felügyelőségeken kell benyújtani. A rendelet a továbbiakban a szőlők határára ültethető gyümölcsfák újabb ültetési távolságáról intézkedik, pontosan megállapítva, milyen fát milyen távolságra szabad a szomszédos határtól, meggyétől ültetni.

Rendelet az 1941. évi népszámlálásról

A miniszterelnök rendeletet adott ki, amellyel megállapítja az 1941. évi népszámlálásra és az ezzel kapcsolatos összeírásokra vonatkozó részletes szabályokat.

A rendelet kimondja, hogy az 1941. január 31-e és február 1-e közötti éjjeli állapot alapulvételével, Magyarország területén végrehajtandó népszámlálás alkalmával

össze kell irni 1. egyénenként minden személyt, 2. a lakás céljára szolgáló épületeket, lakásokat és egyéb helyiségeket.

A népszámlálással kapcsolatosan külön adatgyűjtést kell végezni az önálló iparosokról és az ipari üzemeikről, valamint az önálló kereskedőkről és a kereskedelmi üzletekről.

Egyidejűleg külön is számba kell venni az 1870. január 1-e és 1929. december 31-e között született (11—70 éves) férfiakat és az 1890. január 1-e és 1924. december 31-e között született (16—50 éves) nőket, valamint az 1880. január 1-e és 1922. december 31-e között született (16—60 éves) katonaviselt polgári személyeket és az 1892. január 1-e és 1919. december 31-e között született (21—48 éves) nem katonaviselt férfiakat.

A népességből mindazokat, akik 1941. január 31-én éjjel 12 órakor életben voltak, még akkor is számba kell venni, ha az adatok helyi összegyűjtéséig meghaltak; azokat ellenben, akik 1941. január 31-ének éjjeli 12 órája után születtek, a számlálásból ki kell hagyni.

„Mátyás” - zúzó

legmodernebb egytemes örlő-, szártépő- és silőöltő gépek.

Üzenkőben cserélhető szitákkal és metszőkészekkel. Alacsony fordulatszám.

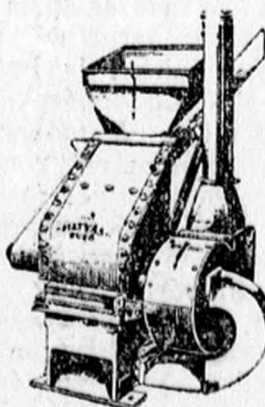
EGYEB GYÁRTMÁNYAINK:

Teherautópótkocsik, autókarszériák és gumikerekű „Zelenski” lovaskocsik, lakókocsik, öntözőkocsik, kuporgócs, csapágyas „Julian” acélkerekek, tengelyek, alvázak, hegesztett szerkezetek, hidraulikus prések, bálaszajtók, bálamezők, tűzfeszítők, légóltalmi felszerelések.

Gróf Zelenski Róbert GÉPGYÁR kft.

Pestszenterzsébet, Mikszáth-u. 18.

Telefon: 147-212, 347-566.

KRÓNIKA

Örömmel jelentjük,

hogy a sárospataki *Népfőiskola*, a világhírű kollegiumnak ez a pompásan bevált és a népnevelés terén úttörő jelentőségű kezdeményezése — az idén lépett ötödik évfolyamába. A Népfőiskola növendékeiből szervezett jelképes község: „Szereketfalva” polgárainak száma az ideai hallgatókkal, ötvenhárom magyar gazdaifjával, köztük 5 menekült erdélyi gazdával gyarapszik. A Népfőiskola ezévi előadói között *Bartoss Károly*, a *Vasárnap* szerkesztője és *Szekerés László* dr., a Szövetség igazgatója is előadást tartottak. A sárospataki kollegiumról, népfőiskoláról és Szeretefalva működéséről karácsonyi számunkban fogunk beszámolni.

hogy a *kiskunhalasi Gazdasági Egyesület* vitéz *Teleki Mihály* gróf földmivvelésügyi minisztert díszelnökévé választotta és december 18-iki diszkozgyűlésén adja át az erről szóló okiratot.

Jövő héten küldjük szét ajándéknaptárainkat

Jelentjük olvasóinknak, hogy kiadóhivatalunk jövő héten küldi szét a karácsonyi ajándéknaptárakat. A naptárt megkapja mindenki, akinek előfizetése december hó 15-én legalább a folyó év végéig rendezve volt.

Akinek hátralékos előfizetése december hó 15-ike után érkezik meg pénztárunkhoz, annak a naptárt csak az ünnepek után küldhetjük meg. Kérjük igen tisztelt előfizetőinket, hogy fenti közlésünkre tekintettel lenni sziveskedjenek.

A Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége közgyűlése

Most tartotta ezévi közgyűlését a Magyarországi Szövetkezetek Szövetsége, mely alkalommal dr. *Schandl Károly* m. kir. titkos tanácsos, az *Országos Központi Hitelszövetkezet* alelnök - vezérigazgatója elnökléte alatt a Szövetség 1939. évi munkásságáról számolt be a megjelent alapító és rendes tagok előtt.

A közgyűlés az elnök indítványára jegyzőkönyvben örökítette meg a Szövetség egykori kiváló elnökének, gróf *Majláth József*nek emlékét, majd *Kuncz Ödön* dr. egyetemi tanár, a Szövetség ügyvezető-alelnöke számolt be a múlt évi munkáról, amely a külpolitikai feszültség és az európai háborús viszonyok ellenére, igen eredményes volt és kiterjedt a magyar szövetkezeti élet egész területére. Ezután a közgyűlés letárgyalta a Szövetség multévi zárószámadásait és ezévi költségelőirányzatát, majd az igazgatótanács tagjait megválasztotta dr. *Anninger László* pénzügyminiszteri tanácsost, gróf *Bethlen László*t, a Gazdasági és Hitelszövetkezetek Szövetsége, Kolozsvar, elnökét, *Bodnár Sándor* országgyűlési képviselőt, *Kalmár Marján* hitelszövetkezeti elnököt, *Korparich Edét*, az Erdélyrészi Hangya Szövetkezetek Központja elnökét, dr. *Kullmann László*t, a Magyar Szőlősgazdák Országos Borértékesítő Szövetkezte ügyvezető-igazgatóját és *Rulf Géza*t, a Magyar Állat és Állati-termékek Kiviteli Szövetkezet vezérigazgatóját. Végül a számvizsgálóbizottság tagjainak megbízását hosszabbította meg a közgyűlés az 1941. évre.

A mezőgazdaság nem termelhet veszteséggel A Mezőgazdasági Kamara közgyűlése

Az Országos Mezőgazdasági Kamara december 11-én tartotta évi rendes közgyűlését, amelyen a tagok угyszólván teljes számban megjelentek. A földmivelésügyi minisztert Bárczay János államtitkár és Lenk Jenő miniszteri osztályfőnök képviselte.

Khuen-Héderváry Károly gróf megnyitó beszédében megemlékezett Keletmagyarország és Erdély egy részének visszacsatolásáról és

a magyar agrártársadalom mély hódolatát tolmácsolta a kormányzó előtt,

akit a közgyűlés hosszasan és lelkesen ünnepelt.

Beszéde további során az elnök rámutatott arra, hogy a termelés előfeltételei megváltoztak, mások az értékesítési viszonyok és bizonyos eltolódások megnehezítették a termelés folytonosságát. Fokozottabban vagyunk ráutalva a bennünket környező baráti államokra és teljes mértékben alkalmazkodnunk kell a megváltozott külső és belső körülményekhez. A magyar mezőgazdaság átérzi a reá háruló kötelezettségeket és megérti az államhatalom beavatkozását is, ami magasabb célok érdekében történik. Nagyon fontos azonban, hogy az árpolitikán keresztül az érdekek összhangba kerüljenek.

Nincs és nem is lehet külön árpolitika és külön termelési politika. Ellenben van termelési politika, amelynek kiegészítője, alárendeltje az árpolitika.

Nem lehet egyoldaluan rögzíteni a terményárakat és ugyanakkor szabadon hagyni egyes termelési tényezők ár alakulását.

Veszteséggel termelni nem lehet és ezért a legnagyobb súlyt

az árkérdésekre kell helyezni.

Az a kívánságunk, hogy a mezőgazdasági árakat ne a mezőgazdaságon kívül álló tényezők állapítsák meg, hanem legyen döntő szerepe a mezőgazdaság törvényes érdekképviseletének.

Az elnök ezután hangsúlyozta a termelés fokozásának fontosságát és rámutatott annak a szükségességére, hogy a mezőgazdaság hozzájusson a termelési eszközökhöz: iparcikkekhez, nyersanyagokhoz, üzemanyagokhoz és forgatókéhez.

Az elnök ezután a vízkárokról, a mezőgazdasági munkásság helyzetéről beszélt, majd hangsúlyozta, hogy a magyar föld nem lehet politikai csatározások játékszere.

A magyar földbirtok megosztásával egészséges kisgazdaréteget kell létesíteni.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után Bárczay János államtitkár kifejtette, hogy

a háborus viszonyok következtében előállt nehezebb feladatok csak úgy oldhatók meg, ha a mezőgazdasági társadalom a földmivelésügyi kormány mögött áll és vele együtt igyekszik a függő kérdéseket rendezni.

Ezután Halács Ágoston dr., a kamara h. igazgatója tette meg jelentését és terjesztette elő a határozati javaslatot.

Számos felszólalás után a közgyűlés Egri-Kovács Istvánt, Láng Lénárdot, Tolnay-Knefely Ödönt és Bayer Jánost a kamara alelnökévé választotta.

Végül az elnök bejelentette, hogy Máthé Imre dr. igazgató 1941 március 1-én nyugdíjba vonul, tisztének betöltésére pályázatot irnak ki.

A kormány biztosítja a mezőgazdasági munkások megélhetését

A hivatalos lap egyik legutóbbi száma Teleki Mihály gróf földmivelésügyi miniszternek két igen fontos rendeletét közölte a gazdasági munkabérmegállapításról.

Az egyik rendelet jóváhagyja az Országos Gazdasági Munkabérmegállapító Bizottságnak december 2-iki ülésében hozott kötelező irányelveket. Ezek az irányelvek a vármegyei és városi munkabérmegállapító bizottságokhoz szólnak és legfőbb tartalmuk a mezőgazdasági munkásság számára országos létminimum biztosítása. A vármegyei és városi munkabérmegállapító bizottságok, amelyek most decemberben fogják határozni, a kötelező irányelvekben foglalt létminimumnál magasabban megállapíthatnak a saját területükön legkisebb munkabéreket, de

a létminimum alá nem szállhatnak.

Az aratási munkabér nem lehet kevesebb, mint gyengébb termőképességű földön a szem és szalma 10-ik része, a jobb termőképességű földön a szem és szalma 11-ik és 10-ik része. A legalább hat hónapra szerződött I. osztályú idénymunkás (summás, hónapos) havibérének alsó határa 3 mázsa feles gabona és 15 pengő készpénz. A részletesen megállapított legkisebb cselédbér évi összértéke közel 1000 pengő. Ez azonban csak a forgalmi érték, a természetbeni bér használati értéke a cseléd és családja számára jóval több. A tengeri és burgonya gyengébb termőképességű földön harmados, jobb termőképességű földön negyedes. Szakmában az összes munkálatok átalánybérére nehezebb művelésű

talajon tengerinél 50, burgonyánál 70, könnyebb művelésű talajon 45, illetőleg 60 pengő. Az irányelvek megállapítják ezeken felül a napszamosok és idénymunkások osztályozását, a munkaszüneti napon teljesített munkabér legkisebb mértékét, a répa, a réti széna és sarju, a szántóföldi takarmánynövények részes- és szakmáymunkálatainak bérét is. Megállapítják továbbá a szőlőmunkások szakmáymunkálatainak bérét, a szakképzett kertészek legkisebb munkabérét, valamint a községi mezőőrök és hegyőrök részére megállapított legkisebb évi bért.

A földmivelésügyi miniszter másik rendelete, amely ugyancsak a hivatalos lapban jelent meg, egyes gazdasági munkabérmegállapításokra vonatkozólag

kötelezővé teszi a bérmegállapítást.

Maga a törvény ugyanis csak azt tette a vármegyei és városi munkabérmegállapító bizottságok köteleességévé, hogy minden év december havában összeüljenek és határozzanak. A törvény szerint módjukban áll azonban akként is határozni, hogy legkisebb munkabéreket nem állapítanak meg. A szóbanlévő földmivelésügyi miniszteri rendelet magában a bérmegállapítást is kötelezővé teszi a következő munkabérekre vonatkozóan: a napszamos munkabére (napszám-bére vagy órabére); az aratás, hordás, asztagolás, cséplés és kazalozás részére; a burgonya, a tengeri, a cukorrépa és a takarmánypórépa megmunkálásának részére és szakmáymunkálatainak részére; a réti széna (sarju) és a szántóföldi takarmánynövények

kaszálásának, szárításának, gyűjtésének, behordásának és kazalozásának részére és szakmáymunkálatainak részére; az idénymunkások (summások, hónaposok) munkabéréi; a szakképzett kertészek munkabéréi és az egész éves férfi gazdasági cselédek évi bére.

A két rendelet tehát egymást mintegy kiegészítve,

először országos létminimumot biztosít a mezőgazdasági munkásoknak, másodsor pedig gondoskodik a létminimumok gyakorlati érvényesítéséről.

Le kell fejteni a nehéz sertések bőrét

A Budapesti Közlöny december 6-iki száma közli az iparügyi miniszter rendeletét a sertésbőr lefejtésének szabályozásáról. A rendelet szerint a hentes és a sertésvágó vállalat (sertésbőr feldolgozó üzem) köteles az általa havonta levágott, élő-súlyban 130 kg. súlyú vagy ennél nehezebb sertések harminc százalékának bőrét lefejtetni. A sertés-kereskedő és a sertésbőr-üzem iparos

(sertésbizományos, sertésexportőr, stb.) ugyancsak köteles az élő-súlyban 130 kilogramm súlyú vagy ennél nehezebb elhullott sertés bőrét lefejtetni. Nem kell lefejtetni a sertés fején és lábán (combján) lévő bőrt. A lefejtett sertésbőr forgalombahozatalára a nyersbőrök forgalmára vonatkozó rendelkezések az irányadók. A rendelet december 15-étől kezdve lép életbe.

ASSZONYROVAT

Maradék-ételek eltartása és felhasználása

A nyersanyagokkal való takarékoskodást a kormány újabb szükségrendelettel igyekszik biztosítani. Bár a hivatalos rendelet erről nem tesz említést, a takarékosági rendszabályok vonatkoznak természetesen a magánháztartásokra is, hiszen közös érdek, hogy mindenből, amire szükségünk van, elegendő készletünk maradjon.

Jóbeosztású háziasszony még jobb időkben is arra törekszik, hogy csak annyit készítsen, ami aznap elfogy, má azonban a takarékoság nemzeti kötelesség. Nem lehet eléggé hangsúlyozni, hogy a főzésnél pontosan kimérve, csak a legszükségesebb mennyiségben adagoljuk a lisztet, zsírt, cukrot és ügyeljünk arra, hogy semmi kárba ne vesszen. Ha az elkészített ételekből mégis elfogyasztatlanul maradna valami, azt úgy tegyük el, vagy használjuk fel, hogy táp- és élvezeti értékéből ne veszítsen.

Felmelegítéssel főleg leveseket, mártásokat és főzelékeket tálalhatunk. A leült maradék-husokat hidegen adjuk fel, mert a felmelegített husok ízben, színben sohasem olyan jók, mint frissen. Hideg szárnyas, borjúpecsenye hussalátának elkészítve kitűnő. Friss ételként adhatjuk fel a levekeseket és főzelékeket, ha felmelegítés után tejföllel keverjük el.

Az ételeket lehetőleg pontos időre készítsük el, hogy ne kelljen fogyasztás előtt sokáig melegen tartani. Ha mégis előfordul ilyen eset, a háziasszonynak tudnia kell, hogy az egyes ételeket, élvezeti értékük csökkenése nélkül, kis ideig miképpen tarthatja melegen. Zárt levegőben, langyos sütkőben, zsirpapírral vagy sütőbádoggal letakarva kell tartani a kész sülteteket, hogy ne száradjanak ki; gőzben vagy vízfürdőben a főtt tésztákat, rizst. Hogy a főzelék vagy mártás be ne bőrösödjék, időnként felkavarjuk, vagy kevés husleves, zöldséglét öntünk hozzá. Levegő hőfokán tartjuk tálalásig a süteményeket és kenyeret, hidegen pedig a gyümölcsöket, édes és savanyu salátákat, meg krémeket.

Kánya Terézia

Magyar konyha

Sajtos borjútekeres. Hozzávaló személynként: 10 dkg-os borjúcombszelet, evőkanál reszelt sajt és 1 dkg füstöltszalonna. A kiveregetett, hártálytól megtisztított, gyengén sózott szeletek közepébe adjunk egy szeletke szalonnát, erre nyomunk reszelt sajtot és tekercesé göngyölve, vékony spárgával fűzzük össze. Forró zsírban, fedő nélkül, minden oldalát pirosra sütjük, majd fedő alatt puhára pároljuk. Időnként kevés vízzel locsogassuk meg. Mártásával tálaljuk.

Borjupörkölttel töltött káposztalevél. Hozzávaló 5 személyre: 5 db savanyúkáposztalevél, 1/2 kg húsból készített pörkölt, 2 tojás, 1 deci tejföl. Kierezett savanyúkáposztalevelet finoman készített darált vagy apróra vagdalt borjupörkölttel töltünk meg. Tűzálló fűbe rakjuk és leöntjük a pörkölt visszamaradt levélvel, melyet a tejföllel elkevertünk, majd sütőben megsütjük.

GAZDAÉLET

Nem időszerű a gazdavédettség megszüntetése. Az Országos Mezőgazdasági Kamara felterjesztést intézett a földmivelésügyi miniszterhez azzal a hittel kapcsolatban, hogy a kormány a gazdavédettség megszüntetését tervezi. A felirathat kéri a kamara a kormányt, hogy a súlyos idők által megnehezített gazdálkodás terheit éppen a védettség intézményének fokozatos lebontásával ne tegye elviselhetetlenné. Abban az időben, amikor úgy látszott, hogy a viszonyok javulása folytán a gazdák teljesítőképesége növekedésben van, a mezőgazdasági kamarák nem ellenezték a védettségi korlátozásokat. Ezek a kedvező kilátások azonban, legalábbis a folyó évre, a rendkívüli súlyos elemi csapások miatt, megsemmisültek. Rámutat azért az országos mezőgazdasági kamara arra, hogy a védettségi korlátozások megszüntetése a lehető legkedvezőtlenebb időpontban lépne életbe, ami helyrehozhatatlan veszélyt jelentene.

A gabonaraktaozás új szabályai. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter rendeletet adott ki a gabonaraktaozó ipar szabályozásának módosításáról. A rendelet értelmében az a gabonaraktaozó, aki a gabonaraktaozásán felül gabona tisztításával, zsizsiktelentésével, esetleg minőségének feljavításával is foglalkozik és akinek erre megfelelő berendezése van, ezt a munkát a gabona tulajdonosával kötött megállapodás esetében a gabonaraktaozás előtt elvégezheti. Az ebből a célból átvett gabonát azonban az említett munkálatok elvégzéséig az egészséges gabonától teljesen elkülönítve kell kezelni és csak abban az esetben szabad elraktározni, ha a beraktározónak sikerül a gabona betegségét megszüntetni. A rendelet a továbbiakban a gabonaraktaozás ügyleteiről szóló okiratok kiállításának és beadásának megváltozott módjait tárgyalja.

Németországban 33.000 kg étolajat nyertek szőlőmagból. A Württembergben működő 38 szőlőmagfejtő-állomás tavaly kereken 1 millió 650.000 kg szőlőtörkölyből 331.000 kg szőlőmagot nyert, amelyből nem kevesebb, mint 33.000 kg legfinomabb étolajat sikerült előállítani. A szőlőolaj, kellemes és kiváló ízénél fogva, rövid időn belül lelkes fogyasztótáborra talált és ma már bizonyosra veszik, hogy a szőlőmagvakból való olajnyerést a háboru után sem szüntetik meg, hanem valószínűleg még fokozottabb mértékben kifejlesztik.

Pattogatni való tengerit,
(Popping) fehér és tarka babot, lencsét napi áron vásárol.
Szombathy István Kft.
Budapest, IX., Nagyvásártélp.
M i n t a k ü l d e n d ő.

GAZDATUDOMÁNY

Jövedelmező körte-
termesztés

Katasztrális holdanként több mint 2000 pengő jövedelmet érhetünk el az ugynevezett szoromműveléssel, — írja Porpáczy Aladár egyik legkiválóbb hazai körtegyümölcsös vezetője kitűnő szakkönyvében, A jövedelmező körte-termesztés-ben. E 200 holdas munkájában rámutat még arra, hogy gyümölcs-termesztésünk mostohagyermekének, a körte-termesztésnek milyen kihasználatlan lehetőségei vannak. Így pl. a megnagyobbodott Német-birodalom körteimportjának alig egy százalékát tudja csak fedezni a magyar termelés. Gyakorlati tapasztalatai alapján részletesen ismerteti, hol termesztendő hazánkban leginkább körte, melyek a legkiválóbb fajták, termesztésüknél milyen faalakokat válasszunk. Képekkel és rajzokkal ismerteti az általa alkalmazott metszési eljárást, melynek segítségével körtefái évről-évre rendszeresen és bőven teremnek. A könyvet kiegészíti a legelterjedtebb fajták ismertetése és egy gyakorlati eredményeken alapuló jövedelmezőségi tanítás. A könyv ára 4 P. Megrendelhető kiadóhivatallunkban az ár és 20 fillér portóköltség előzetes beküldése mellett.

A takarmányhiány
orvoslása

Sűrűen hangzik fel az aggodalom, hogy a télen takarmányhiánnyal kell küzdenünk. Sok helyen a földet nem sikerült takarmánnyal elvetni, másutt sok eső lugoza ki a rendre kaszált takarmányból a táperőt. Ilyen viszonyok közt nem szabad elfeledkezni olyan anyagokról, melyeket, takarmánybőség idején csekély figyelemre szoktak méltatni gazdáink.

Igy a leveles cukorrépafej zölden annyit ér, mint a zöld zabosbukkony, repce, köles vagy biborhere. Tehát érdemes összegyűjteni és etetni. Egy kat. hold cukorrépa-földről 40—50 métermázsa cukorrépakorona várható, melyből 40 százalék esik a koronára, 60 százalék pedig a levélre. Leggazdaságosabb lesz az ősz végén még friss állapotban feleletni. Etethető fejős tehénnel, göböllyel, igás ökörrel fejenként 20—40 kg., juhval 4—8 kg., kocasertéssel 6—8 kg. naponként. Fontos, hogy a répakorona ne legyen földes, sáros, mert a földes tisztatlanságok igen sok talajbaktériumot visznek be az állatok emésztőcsatornájába, minek következtében felfúvódás vagy kisebb-nagyobb hasmenés állana elő. Ha a répakoronát vasvillával rázogatójuk, akkor sok ilyen földes tisztatlanság lehullik róla. Biztonság kedvéért jó lesz mégis pl. a fejős tehéneknek napi adagjára 10—10 deka jól megzuzott faszénport szórni. Amennyit frissen feleletni nem tudunk, azt savanyítsuk be. Ilyen formában is szereti minden kérőző és a sertés is.

A kukoricaszár közvetlenül a csövek letörésekor betakarítva a gyengébb széna tápértékét éri el. Ez a táperő azonban gyorsan és jelentékenyen esik, ha künn hagyjuk hetekre-hónapokra a szántóföldön, hol az eső lugoza, a penész lepi és a szél tépi. Különösen a levelek képviselnek nagy tápértéket, mert ezekben van a fehérje és cukrok legnagyobb része. Feltépve és tökkel, répával felpalével keverve igen szívesen fogyasztja minden szarvasmarha és juh.

Ha bizonyos földterületünkön bármely okból a vadnövényzet (gyomok) erőre kaptak, érdemes azokat lekaszálni és bezsombolyázni. A lekaszált zöldet — lehetőleg megszecskezve — rakjuk össze 6 m széles és 4 m magas kazalba s mikor a kazal úgy felmelegedett, hogy a beleszúrt vasbot melegét kezünk alig bírja ki, akkor hánnyunk reá 1/2 m. vastagságu földréteget. Így savanyított takarmány képződik benne, melyet minden kérőző (szarvasmarha és juh) szívesen fogyaszt az izetlen szalma és pelyva mellett.

Becsüljük meg a rosta-aljakat és triór-hulladékokat is, melyek akkora tápértéket képviselnek, mint a gabonamagvak. Ezekben töpörödött gabonaszemeket kívül konkoly, vadbukkony és vadborsó magvai és egyéb gyommagvak szoktak szerepelni. Nagyritkán ugyan akad köztük mérgező gyommag is, de azért kellemetlen szövedménytől megmenekülünk,

ha egy kevésbé értékes állattal (házi-nyul) pár napig próbaképen etetjük. Fontos azonban, hogy a rostaaljakat és triór-hulladékokat csakis lisztfinomságra megőrölve etessük, mert különben az apró gyommagvak egészben mennek át az állat trágyájába és ennek útján megint szántóföldeinkre.

Felterjesztés a kishaszonbérlok
adó mérséklése érdekében

A haszonbérlok kereseti adója tárgyában a mezőgazdasági kamarák rámutattak a földművelésügyi kormányánál arra, hogy a haszonbérlok általános kereseti adója tulajdonképpen kétszeres megadóztatást jelent, mivel a földbirtok a földadó révén már egyszer meg van terhelve hozzáadéki adóval. A mezőgazdasági lakosság ebből kifolyólag azt kívánja, hogy

a haszonbérlok általános kereseti adója megszüntetessék.

Ha ennek egyelőre nem volna meg a lehetősége, úgy módot kell találni arra, hogy a kishaszonbérlok léte minimuma mentesítve legyen az általános kereseti adó alól. Az 1940. XXII. tc.-ben foglalt minimum ugyanis olyan kicsiny, hogy alig jöhet számításba. Ezen törvény 17. §-a szerint a kishaszonbérloknél csak a 25 aranykorona kataszteri tiszta jövedelmű birtokok mentesek az általános kere-

seti adó alól. Ez országos átlagban miniegy 2.5 kat. hold birtoknak felel meg. A mezőgazdasági kamarák azt kéri, hogy

a határ 10 kat. holdra, illetve 100 aranykoronára legyen fel-emelve, továbbá, hogy a becslések a valóságnak megfelelően történjenek és legyenek figyelemmel a mezőgazdasági lakosság, különösképp a kishérlo-társadalom érdekeire.

Kívánatosnak tartja a gazdaérdek-képviselő, hogy a jövedelemadó és a haszonbérlok kereseti adóalapjának megállapítását magukból az érdekeltekből összeállított adókievítő bizottságok végezzék, vagy pedig a mezőgazdasági kamarák közbejöttével kerületenként állapítsák meg a különböző birtoktestek és művelési ágak hozzáadéka és az így nyert megállapítások kötelezőek legyenek a pénzügyi hatóságok további eljárásai során.

Életbelépett a világitást-korlátozó rendelet

December 8-án jelent meg a kormányrendelet a világitás korlátozásáról és a nyilvános helyiségek zárórájának szabályozásáról. Eszerint

a városok közvilágítását 25 százalékkal csökkenteni kell.

Mindennemü diszkvilágítás, épületek, térségek, név- és cégtáblák, jelzőtáblák megvilágítása tilos.

Ez a tilalom nem vonatkozik köz-hivatalok, kórházak, gyógyintézetek, mentő- és tüzoltóállomások, orvosi rendelők és gyógyszerárak jelzőtábláira. Korcsolyázópályát este 9 órán tul világitani tilos. Üzleti kirakatokat csak addig szabad kivilágítani, amíg az üzlethelyiség nyitva tartható és csak oly mértékben, amennyire ez a kirakati tárgyak láthatóvá tételéhez szükséges. Irodák, műhelyek, raktárak, nyilvános helyek, egyesületek helyiségeit csak annyira szabad kivilágítani, amennyire rendeltetésszerű használatukhoz és a közbiztonsági követelmé-

nyek kielégítéséhez szükséges.

Nyilvános étkező- és szórakozó-helyek, egyesületek összejövetei helyiségei részére a záróra városokban éjjel 12 óra, községekben éjjel fél 12 óra.

Ezeket a helyiségeket reggeli 5 óra előtt kinyitni nem szabad. E korlátozások alól a hatóság egyes alkalmaakra kivételt engedhet. Azokat a nyilvános étkezőhelyiségeket és szórakozóhelyeket, amelyeket 9 óra után nyitnak ki, hajnali 2 óráig szabad nyitvatartani. A zárókorlátozás a vasúti vendéglőkre nem vonatkozik.

Éjjeli 12 óra, illetve községekben fél 12 óra után magánlakásban sem szabad a záróra vonatkozó rendelkezések kijátszása céljából vendégül látni olyan személyeket, akiknek ott-tartózkodása a család körében szokásos vendéglátáson kívül esik.

A világitás és záróra korlátozására vonatkozó rendelet december 12-én lépett életbe.

HIREK

Hallgat az erdő!

Hallgat az erdő, benne titkos csönd honol;

Elhagyott madárfészek, él-e lakód valahol?

Visszatér-e, ha jő majd a tavasz és véle a nyár,

Zöldebokrok aljában csevegsz-e még kismadár?

Arra gondol egyre a bánatos lelkem, Hogy a fagyos, hideg télen, ki vigasztal engem?

Beküldte: SZILFAY JÓZSEF
(Szandaváralja)

Kölcsey-ünnepségek Budapesten. December 7-én délelőtt kezdődött a Nemzeti Múzeumban rendezett Kölcsey-kiállítás megnyitásával a két-napos „Kölcsey-émlénapok” ünnepségsorozat, amelynek keretében felavatták a Kölcsey-émléktáblát és a Batthyány-téren felállított Kölcsey-szobrot is.

Vádirat Kovarcz Emil nyilasképviselő ellen. Az ügyészség most készítette el a letartóztatott Kovarcz Emil nyilasképviselő és 24 társa elleni vádiratát. Az ügyészség Kovarczot és vádlottársait egyrendbeli hatóság tagja elleni erőszak bűntettének elkövetésére irányuló szövetség vétségével, egyrendbeli gyilkosság bűntettének elkövetésére irányuló szövetség bűntettével, egyrendbeli robbanóanyag felhasználására szolgáló készületek jogosulatlan tartásával elkövetett bűntett folytán az állam és társadalom törvényes rendjének erőszakos felforgatására irányuló bűntettel vádolja meg. A vádirat szerint ugyanis Kovarcék a nyilasok uralomrajutása érdekében meg akarták gyilkolni a belügyminisztert, felakarták robbantani a fővárosba vezető vasúti vonalakat és erre a célra már be is szereztek fegyvereket és kézigránátokat. A tárgyalás valószínűleg még decemberben lesz.

Tejgyűjtő és fölöző-mesteri képzéssel és gyakorlattal üzemvezetői állást keres: Völgyi István, Bankháza, Pest m.

Szeged hódolata a kormányzó névünnepe alkalmából. Szeged város törvényhatósági bizottságának december 7-iki közgyűlésén Tukats Sándor főispán megnyitó beszédében bejelentette, hogy követségben jár-tak a kormányzó urnál, akinek át-nyújtották a város lakosságának hódoló feliratát. A főispán ezután meg-emlékezett a kormányzó névünnepe-ről, majd megbélyegző szavakkal szólott azokról a kísérletekről, amelyekkel Kormányzó Urunk és az alkotmányos kormány belügyminisztere ellen szították összeesküvést. A főispán beszéde további részében a gazdasági helyzettel foglalkozott és felhívta a város közönségének figyelmét az önfegyelmzésre.

Kivételek az egyesülési jog korlátozásáról szóló tilalom alól. A kormány most megjelent rendelete szerint az egyesülési jog korlátozásáról szóló 1939. évi kormányrendeletben foglalt tilalom alól a belügyminiszter kivételeket tehet olyan új egyesületek és fiókegyesületek tekintetében, amelyeknek megalakítását törvényes rendelkezések teszik kötelezőkké, amelyek hadijótékonyági, honvédelmi célokat szolgálnak, amelyek a népbetegségek elleni küzdelem eredményesebbététélét hivatottak előmozdítani és végül amelyeknek megalakulását és működését engedélyezését különleges helyi, közművelődési, gazdasági vagy más fontos közérdek teszi szükségessé.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése december hó 31-én lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat szíveskedjenek beküldeni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DÍJAINK:
Negyedévre 1.— P
Félévre 2.— P
Égész évre 4.— P

A VASÁRNAP kiadóhivatala,
Budapest, V., Báthory-u. 24.

Unokája született Mussolininek. Vittorio Mussolininek, a Duce fiának, aki az ellenségeskedések kitérőse óta testvérével, Brunóval együtt, egy bombavetőrajnál teljesít szolgálatot, kislánya született. Az anya és az újszülött jól érzi magát.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Reményi országos hírv hangszertelepen vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes, 51. számú árjegyzéket.

— Hát hogyan történt az eljegyzés? Végre mégis nyilatkozni mert Béla?

— Kicsit nehezen ment. De elcsusztam és ő odakiáltotta: Adja ide a kezét! És arra én azt feleltem: Beszéljen a mamával.

Franco tábornok negyvennyolc-éves. Franco tábornok, Spanyolország felszabadítója és újjászervezője, teljes csendben ülte meg december 5-én negyvennyolcadik születésnapját a Madrid közelében fekvő pradoi kastélyban, amely a királyi család nyaralója volt. A lapok hosszú cikkekben méltatják az államfő pályafutását és alkotásait, de ő maga minden hivatalos ünneplést elhárított s csak barátait fogadta.

Vasúti baleset Rákoscsabán. December 7-én reggel Rákoscsaba állomáson egy Gödöllő felől berobogó személyvonat beleszaladt az állomáson vesztelő személyvonatba. Az összeütközésnek három sebesültje van. A balesetet az okozta, hogy a személyvonat vezetője a ködben nem vette észre a „tilos” jelzést. A vizsgálat folyik.

SPORTHIREK

A magyar labdarugó válogatott mérkőzése Zágrábban ismét döntetlenül végződött. A csapat az őszi idényben még nem tudott győzni. Genova után Zágrábban sem, pedig csatársora sokkal jobb volt a horvátokénál, viszont a horvát védelem odaadása minden veszedelmet elhárított. Az egyetlen magyar gólt Sárvári lőtte.

Az ifjúsági válogatott labdarugók Szalatóban tartott versenyét a magyarok nyerték 5:3-ra.

Az Erdélyi Kupa első fordulójából Nagybánya, Csepel és Szeged jutott tovább. A Beszkárt 1:1-es döntetlenül ért el.

A Vasutas futballbajnokságot a Szolnoki MÁV nyerte. A Vasutas Kupa győztese a Szegedi Vasutas.

Az Uzsószövetség Homonnay vándordíjas versenyén a magyar kupadöntőt a BSE, a Homonnay vándordíját az UTE nyerte.

A szabadstílusú országos bajnoki birkozóversenyen a bajnokságokat a válogatottak: Kovács, Sávári, Kínizsi, Bencze, Tóth, Ferenc és Bóbis nyerték.

Katonai lóvásárlások

A m. kir. Honvéd Központi Lóvásárló Bizottság (II. sz.) tervezte a december 17—20. közti időben tartandó lóvásárlásokról:

1940. évi december hó 17-én, 9 órákor: Sárbogárd; 11 órákor: Simontornya; 13 órákor: Dombóvár.

1940. évi december hó 18-án, 9 órákor: Pincehely; 11 órákor: Lajoskomárom; 13 órákor: Lepsény.

1940. évi december hó 19-én, 8 órákor: Sárszentmihály; 11 órákor: Bakonyársárhely; 13 órákor: Péter.

1940. évi december hó 20-án, 9 órákor: Ács; 11 órákor: Szöny; 13 órákor: Tata.

A m. kir. Honvéd Központi Lóvásárló Bizottság (III. sz.) tervezte a december 14—21. közti időben tartandó lóvásárlásokról:

1940. évi december hó 14-én, 10 órákor: Gyertyászetmiklós; 13 órákor: Csikszentdomonkos.

1940. évi december hó 15-én, 9 órákor: Sepsiszentgyörgy; 13 órákor: Kézdivásárhely.

1940. évi december hó 17-én, 12 órákor: Beszterce.

1940. évi december hó 19-én, 9 órákor: Nyíregyháza.

1940. évi december hó 20-án, 9 órákor: Demecsér.

1940. évi december hó 21-én, 9 órákor: Szürte.

A m. kir. honvéd központi lóvásárló bizottság

december 17-én 8.30 órákor Nagykőrösön; 11 órákor Újkécskén; végül 13 órákor Jászkarajenőn tart lóvásárt.

A bizottság 4—8 éves, hátszlónak alkalmas, melegvérű lovakat óhajt venni és azokért átlag 6—800 pengőt fizet.

TALÁLJA KI!

SZÖREJTVÉNY

testrész tetőt csinál NY
(c = o)

A Találja ki! megjelentését a jövő évi első számban tesszük közzé. A levelezőlapra írt megjelentéseket a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V. Bányai-utca 24.) kell beküldeni, tíz napon belül. Elkészve érkező megjelentéseket nem vesszük figyelembe. Jutalom: néhány értékes könyv. Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik helyes megjelentést küldenek be, előfizetői táborunk tagjai és előfizetési díjhatáruk nincs.

A 47-ik számban közölt Találja ki! megjelentése:

VASÁRNAP NAPTÁR

Megjelentette harminckilenc olvasónk. Jutalomkönyvet nyert: Maglódi István (Jászfényvár) és Kertai Sándor (Kisvárd).

TANÁCSADÓ

Kérdés: Hogyan lehet a lakásban levő ruszti és csótány bogarakat a legelőszőrűben és legeredményesebben kiirtani? (S. J., Kistótfalu.) — **Felelet:** A készen kapható flournátrium nevű fehér port felerészben liszttel és cukorral keverve felhintjük a svábbogárjárta helyekre, a résekbe, a padlóra, polcokra, stb. A svábok esznek belőle s elpusztulnak. De ne feledjük, hogy a flournátrium emberre is mérgező. Árulnak drogériákban is svábbogárölő szereket: Sabol, Csótin, Blaitot, stb. név alatt.

Kérdés: Kiszáradásomban tenyésztek néhány birkát s már két éve gyűjtöm a gyapjút, hogy azt családommal megfontva, házilag feldolgozhassam, jelenleg mosott állapotban van. Kérdem: hol lehet olyan kézihajtású, kisebb eszközt venni, vagy van-e a gyakorlatban más feldolgozási mód? (G. J., Épöl.) — **Felelet:** Kisebbségi gyapju fésülésére és fonására csak a tolnai és baranyai kisebb „stricker”-ek vállalkoznak. Irjon talán Kellner Jenő gyapju-mosodájának, Bonyhádra (Tolna m.), honnan a részletekre nézve kap tájékoztatást.

Kérdés: Hol és milyen árban lehet megrendelni kendert és pamutot? (S. J., Gyöngyöstarján.) — **Felelet:** Forduljon az Anyaggyártó Bizottság Textilipari Országához (Budapest, Akadémia-u. 1.), hol utalványt kell kapnia s csak azután vásárolhat. Kérését támogathatja a kisipari vállalatok képviselője: Nagy Dezső volt min. tanácsos.

Kérdés: Mivel lehet a patkányokat kiirtani eredményesen? (Sch. P., Szakadát.) — **Felelet:** A patkányok kiirtása csak akkor sikerül, ha állandóan és többféle módszerrel üldözzük őket. Így tartunk jó patkányölő kutyát és macskát. Minden ládát, szekrényt lábakra állítsunk, hogy alája és mögé tudjon jutni a macska és kutya. Ha valahol patkánylyukat látunk, azt tömjük be üvegcserepekkel. Lehetőleg ne hagyjunk semmi ételmaradékot, magvat, zöldseget olyan helyen, hova a patkányok odajutnak. A téglahalmokat, farakásokat hányjuk szét, mert rendszerint ezekben tanyáznak s itt nevelik fiaikat. Mérgezett csalétket kirakása is jó szolgálatot tesz: leginkább ajánlatos a tengerihagymából készült, amilyeneket a Hangya és a Mezőgazdák Szövetkezete (Budapest, Alkotmány-u. 29.) árúsít.

Elriasztható a folyékony kátránnyal. Ha ezt jártaiba öntjük, hamarosan elvonul, mert a kátrányt nem tudja magáról leiszotogatni.

Iparkodjék a szomszédokat is reávenni az irtásra, mert csak így lesz tartós a siker.

Kérdés: Hol lehet olyan könyvet kapni, melyből megtanulhatnám a kecsketenyésztést, nevelést és betegségei felismerését és mi az ára? (B. P., Tótkomlós.) — **Felelet:** Önállóan, a kecskéről szóló magyar könyv, tudomásunk szerint, nincs a könyvpiacra, de részben a kecskéről szól: Illés Lajos: Nyul- és kecsketenyésztés. Ára 4 pengő. Schandl József dr.: A juh és kecske tenyésztése. Ára 5 pengő. Megrendelhető kiadóhivatalkánál, az összeg és 20 fillér portó-költség előzetes beküldésével.

Szerkesztői üzenetek

Sz. J., Szandaváralja. Versének négy sorát elhagytuk, mert a két utolsó sor pongyola volt. — H. P. M., Dióviszló. Nagyon örülünk, ha újabb és főleg rövidebb verseiből néhányat közlésre beküldene. Szívesen üdvözlöt. — F. A., Dévaványa. Feljegyzéseink szerint 1928 január óta. Üdvözlöt. — Dóczy Károly, Vértessacska. Az „Erdélyért” mozgalom céljaira beküldött 1 pengő rendezetési helyére továbbítottuk. Nemes adományát köszönjük. — Szántó István, Tápilószle. Hálás szívvel, meleg szeretettel köszönjük és viszonzzuk szíves üdvözlötét. Különös melegséggel gondolunk Önre és a Vasárnap nagy családjának arra a többi tagjára, aki, — mint Ön is — a lapnak „születése óta” előfizetője. — K. I., Bogoszló. Közlebbi címzés felesleges. Budapest, L. Vár a cím. — B. J., Mezőkövesd. Előfizetését a most küldött egy pengővel rendezte, csak jövő

év február 28-ig. Üdvözlöt. — T. I., Szombathely. Forduljon levélben, — amelyben az összes adatokat közli — az Országos Falusi Kislakásépítési Szövetkezethez, Budapest, V. Nádor-u. 28.

Osváld Györgyné, Tótszentmárton: Közzölje pontosan munkaadója nevét, lakóhelyét, mikor adták át a szobaforgó 56 RM-át átutalásra, kiknek a pénze volt ez és miért nem akarja, tudomásuk szerint, a munkaadó ezt kifizetni? Csak ezen adatok birtokában van módjában az OKH-nak illetékes helyen kérésüket elintézni, illetve utánaérdeklődni.

Vásárok jegyzéke

Rövidítések:

o. = országos vásár, h. = havivásár, oák. = országos állat- és kirakóvásár, oá. = országos állatvásár, ok. = országos kirakóvásár, hák. = havi állat- és kirakóvásár, há. = havi állatvásár, hk. = havi kirakóvásár, áll. = állatok, se. = sertés, szm. = szarvasmarha, felh. = felhajtás.

December 15., vasárnap. Csepel oák. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. — **December 16., hétfő.** Fehérgyarmat oák. Göllő oák. Kapuvár oák. Kőszeg oák. Martonvásár oá. Mezőkeresztes oák. Miskolc oák. és há. a külön e célra épített istállóban. Mohács oák. Nemesd oák. Pásztó oák. Sátoraljaújhegy oák. Tatabánya hk. minden iparos és kereskedő szabadon árusíthat. — **December 17., kedd.** Balkány oák. Kál oá. Martonvásár ok. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Sátoraljaújhegy oák. Tamási oák. — **December 18., szerda.** Alsónémedi oák. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Székesfehérvár oák. Zalaszentgrót oák. — **December 19., csütörtök.** Berzence oák. Bodvaszilas oák. Hajdudház oák. Miskolc há. a külön e célra épített istállóban. Nyírábrány oák. Sajtoskál oák. Süttő oák. Szarvas o. marhavásár. Szil oák. — **December 20., péntek.** Csenger oák. Pereg oák. Szarvas o. lóvásár. — **December 21., szombat.** Rajka oák. Szarvas ok. Szentlőrinc oák.

RÁDIÓ

Budapest I.

VASÁRNAP, XII. 15.:

8: Ébresztő. Szózat. Hanglemezek. 8.45: Hírek. 9: Görög katolikus. 10: Róm. kath. 11.15: Evangélikus istentisztelet. 12.20: Időjelzés, időjárás. 12.30: Székesfehérvári zenekar. 13: Rádiókrónika. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: Hazay Árpád dr.: „A mezőgazdasági értékesítés kérdései.” 15.30: Cigányzene. 16: Honvédműsor. 16.30: Közművelődési előadás. 17: Hírek. 17.15: Hangképek a Kormányzó Ur tiszteletére rendezett ellenforradalmi hódoló nagygyűlésről. 18: Bárd Miklós és Kozma Andor emlékest. 19: Hírek. 19.20: Somogyi Erzsébet és Jávor Pál előadástje. 20: Jazz-zongora. 20.15: Sporteredmények. 20.25: Cigányzene. 20.40: Hírek, időjárás.

HÉTFŐ, XII. 16.:

12.10: Hegedű. 12.55: Ének. 13.30: Szalonzene. 15.20: Cigányzene. 15.40: Követítés az erdélyi háziipari és népművészeti kiállításról. 16.15: Diákféltő. 17.15: Beszkárt-zenekar. 17.35: Követítés a városszentmihályi szövetkezeti gazdaszervezők otthon vizsgájáról. 18.15: Előadás. 18.35: Szalonzene. 19.20: „Bethoven-est”.

KEDD, XII. 17.:

12.10: Balalajka-zenekar. 13.30: Postászenekar. 15.20: Hanglemezek. 15.40: Háziasszonyoknak. 16.10: Csermekdelután. 17.15: Cigányzene. 17.45: Előadás. 18.10: Szalonzene. 19.20: Előadás. 20.20: Hanglemezek.

SZERDA, XII. 18.:

12.10: Énekkar. 12.50: Hanglemezek. 13.30: Cigányzene. 15.20: Melles-zenekar. 16.10: Asszonyok tanácsadója. 17.15: Hanglemezek. 17.40: Felolvasás. 18: Cigányzene. 18.25: Küllgyi negyedóra. 19.20: Strauss János-est.

CSÜTÖRTÖK, XII. 19.:

12.10: Hegedű. 12.55: Ének. 13.30: Szalonzene. 15.20: Katonazene. 16.15: Ruzsin műsor. 17.15: Cigányzene. 17.45: Halács Ágoston dr.: „Téli napok hasznosítása a gazdaságokban.” 18.15: Hanglemezek. 18.40: Előadás. 19.20: Zongora. 19.40: „Soprontól Zagonig.”

PÉNTEK, XII. 20.:

12.10: Cigányzene. 13.30: Rendőrzenekar. 15.20: Szalonzene. 15.40: Háziasszonyoknak. 16.10: Magyar helyesírás. 17.15: Hanglemezek. 17.45: Felolvasás. 18.10: Cigányzene. 18.30: Sportközlemények. 19.20: Hangfelvétel.

SZOMBAT, XII. 21.:

12.10: Szalonzene. 13.30: Hanglemezek. 15.20: Táncczene. 16.10: Ifjúsági rádió. 17.15: Rádiós műszaki előadás. 17.40: Magyar nóták. 18.30: Hangképek. 19.20: Hangjáték.

Budapest II. Kedden, december hó 17-én, 18.10 órákor: Mezőgazdasági felőra. Szombaton, december hó 21-én, 18.10 órákor: Mezőgazdasági felőra.

VÁSÁR ÉS PIAC

Készáru piac. Buza: 78 kg-os 23.70. Rozs: 71 kg-os 19.70. Árpa: Sörárpa, kiváló 26.60, sörárpa, elsőrendű 25.60, sörárpa 24.60, 68 kg-os ipari 23.20, takarmány, 65—66 kg-os 21.20, takarmány, közepminőségű 20.20. Zab: 41 kg-os 2.95. Tengeri: Uj 17.60.

Vetőmagvak. Árak helyi vidéki vasutállomáson, 100 kg-érint minőség szerint: köles, fehér 41—43, köles, vörös 41—42, köles, egyéb 40—41, mák, uradalmi kék 245—250 lucernamag, nyers, arankás 380—450, lóhere, fehérbárcás, ab Budapest 350—315, bitorheremag 145—156, muharmag 50—56, tavaszibükköny 47—52, szőszibükköny 90—100, csillagfürt, fehér, laposmagu 27.50—28.25 P mm-ként. Az árkormánybizottság által megállapított árak: vistoriaborsó, sterilizált 50.60, expresszborsó, sterilizált 40.60, dunai fehér szokványbub 41.60, lenese, nagyszemű, sterilizált 62.60, lenese, közepesemű, sterilizált 50.60, lenese, kisszemű, sterilizált 40.60 P mm-ként.

Abraktakarmány piac. Napraforgópogácsa 19.50, lenmagpogácsa 20.50, tökmagpogácsa 20.50, kókuszpogácsa 20, reppogácsa 16.50, halliszt 49.50 P mm-ként.

Takarmányvásár. Rétságna Ia 10—10.20, IIa 8—9.50, IIIa 6—7.50, muharszéna 9.60, lucernaszéna 12—12.20, zabosbükkönyszéna 10—10.20, lucerna- és rétságna keverék 10.50—12, zabszalma 5.20 P mm-ként.

Préselt takarmány- és szalmaárak. Rétságna, ó Ia 10.30—10.70, muharszéna 9.70, lucernaszéna 12.30—12.70, lóhereszéna 11.30—11.70, zabosbükkönyszéna 10.70, tavaszi szalma 5.70, rozszalma 4.90, buzaszalma 4.70 P mm-ként.

Sertés. Árak: IIIa szedett 148, IIIa szedett 142, IIa öregsertés 142, angol tökesertés 152, Ia angol sonkasüldő 152 fillér kg-érint elősulban.

Vágómarhavásár. Árjegyzés elősulban: Bika, magyar, IIIa 58—64, bika, tarka, Ia 90—94, kivételesen 98, IIa 76—89, IIIa 58—75, ökör, magyar, IIa 80—105, IIIa 55—62, ökör tarka, IIa 113—116, IIa 90—110, IIIa 56—86, tehén magyar, IIa 73—88, IIIa 62—70, tehén, tarka, Ia 104—114, kivételesen 117, IIa 74—103, IIIa 55—73, bivály, magyar 42—50, növendék (éves) 56—108, kicsonotni való 24—54 fillér kg-ként.

Borjuvásár. Árjegyzés elősulban: Ia 124—126, IIa 116—123, IIIa 90—110 fillér kg-ként.

Lóvásár. Csikó 110, igás kocsi (nehéz nyugati fajta) 550—1150, igás kocsi (könnyű nyugati fajta) 350—550, alárendelt minőségű 16 90—340, vágóló 40—250 P darabonként.

Gyümölcspálinka. Törkölypálinka 8, seprőpálinka 8.50, szilviorium 9—9.20, eperpálinka 9.20, barackpálinka minőség szerint 11—12, borpárlat, alacsonyfósu 13—14 pengős áron kelt el + 4% forgalmi adó. Borpárlatot avinálási célokra 11—11.50 pengőig jegyeztek. Az árak 10.000 literfokonként, III. táblázat szerint.

Borpiac. A borpiacra a szilárdulás tart. Az érdeklődés a direkttermű szőlők felől is az oltványborok felé terelődik. Az árak Alföldön ujborknál, intervenció 10 pengő körül, óboroknál 10.50—11 pengő körül mozognak hl-fokonként. Áru kevés jön a piacra.

Arany-ezüst beváltás

a legmagasabb napi áron:

Szigeti Nándor és Fia
ékszerésznél,

Bpest, II. Olasz fasor 35. (saját ház)

KIADÓTULAJDONOS:

FALU MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVÉS SZÖVETSEG

FELLELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL.